

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Redacția și Administrația:
Orăștie Str. Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.
Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:
pe 3 luni . . . . . 30 lei — pe 6 luni . . . . . 60 lei
pe 1 an . . . . . 120 lei pentru Inst. și Azi. 500 lei
Pentru jurnali 50 lei pe anul întreg.
Exemplari 3 lei.

Regătenii și organizațiile po- litice din Ardeal.

Cam târziu, dar mă văd obligat să pun în scris această chestie a regătenilor încadrați în organizațiile politice din Ardeal fiindcă acum vre-o 2 luni de zile, gazeta „Vremea” ne-a adresat câteva înjoncțiuni în legătură cu o pretinsă atitudine a gazetei noastre în această chestie.

Trebue să se știe că noi în general nu am făcut regionalism și nu am atacat diferiți oameni politici fiindcă erau regăteni, ci i-am atacat fiindcă îi credeam împotriva intereselor județului și a populației pe care au pretenția că o servesc.

Și este explicabil, prea simplu chiar, aproape banal, fiindcă este repetată această argumentare. Imediat după unire regătenii cu așezământ și rânduielă bună la ei acasă nu au venit la noi ci în general, acei regăteni cari voiau să speculeze lipsurile noastre pentru a-și consolida repentin situația lor. Adecă aceia cari nu au reușit acolo să-și facă o situație corespunzătoare. Bineînțeles că nu este cazul ofițerilor, magistraților și al altora cari au venit la orăin și în cadrul organizării lor de corp. Au venit însă de aceia cari au dorit în acest fel să-și facă repede o situație materială prin câștiguri ușoare. Toate aceste dorinți nu le aveau regătenii vrednici și buni cari și-au făcut deja la ei o situație și nu râvneau la plasament colonial.

Această constatare este mai proprie pentru viața politică. Și astfel partidele cari i-au primit au fost invadate în Ardeal de acești regăteni cari acasă la ei nu au putut să-și consolideze o situație, iar aici au ajuns mari demnitari.

Aceasta este deosebită între regăteni și regăteni. — Organizațiile partidului Național țărănesc din Ardeal nu a primit decât pe regătenii pe cari i-a verificat și despre cari și-au putut câștiga convingerea că nu vin în Ardeal să profite de lipsurile noastre ci vin să dea dintr'al lor pentru interesul obștesc. Pe aceștia nu numai i-am primit dar pe aceștia i-am învitat să se înscrie în organizațiile noastre fiindcă noi ardelenii de multeori putem fi avizați la capacitatea lor de muncă și la contribuția lor specifică pe cari o pot aduce în interesul poporului din Ardeal.

Desigur că în organizațiile noastre nu au intrat așa cum au intrat în organizațiile liberale din Ardeal cu

tendențe de-a pune stăpânire deplină pe aceste organizații prin excluderea treptată a ardelenilor dela roluri mai importante. Partea imorală a acestor domni, — cari sunt sigur că au inspirat articolul din „Vremea”, — este că ei au venit în județul Hunedoara cu cugetul ca pe spatele alegătorilor acestui județ să facă carieră politică pe care s'o exploateze apoi în beneficiul lor personal, ajungând domni mari și îmbogățindu-se de-odată.

Avem câteva exemple sfidătoare a acelor cari azi se joacă cu banii câștigați pe urma situației politice cari le-au dat-o țărării creduli ai județului nostru.

Aceștia sunt regătenii răi și înfingăreți, — îmbulziți, — pe care-i delectăm și cari în partidul liberal din Ardeal se găesc în mare număr. — Ceialtați sunt regătenii buni de contribuția cărora Ardealul are nevoie și pe cari din caz în caz i-am invitat în organizațiile noastre așa cum este cazul acelor regăteni cari se află între noi și cărora pentru calitățile lor personale de cele mai multe ori le dăm întâietate și-i înconjurăm de o afecțiune deosebită fiindcă n'au venit să se ridice pe spatele nostru ci au venit să colaboreze cu noi la opera de zidire a României de mâine contribuind astfel la sudarea sufletească a fraților din diferitele provincii ale Țării pe principiul moral și pe spiriul de încredere reciprocă. Astfel de regăteni cari, pot înțelege Ardealul și zbuciumele sufletului sau doritor de viață liberă și morală să ne dea Dumnezeu, — iar ceilalți să-și iaie bagajele și să ne lase în pace, fiindcă destul rău au făcut acestui Ardeal prin introducerea bizantinismului și a corupțiunii, mai ales, în viața politică, unde pentru ei banul era armă de luptă, cu care-au încercat să ne înjenuncheze și să ne cumpere sufletele.

Dar noi Ardelenii cu concursul regătenilor, cari militează pentru realizarea principiului moral în viața politică, suntem în permanență de veghe împotriva sistemelor acestora ale „Milițior” nu pentru viitorul Ardealului, ci în interesul viitorului Țării noastre scumpe, cu care Ardealul este una!

De-acela respingem aluziunile și întrebările gazetei „Vremea”.

Prof. VICTOR MUREȘAN.

Adunarea dela Câmpul-lung, Muscel.

DI IOAN MIHALACHE a făcut un strălucit expozeu politic.

Duminecă a avut loc, în cadrele unei impozante manifestații, adunarea organizației național-țărăniste a județului Muscel. Adunarea a fost presădată de dl. Ion Mihalache la ea asistând pe lângă delegați, numeroși conducători în frunte cu dl. Răducanu, Armand Călinescu, Costache Lupu etc.

Dl. Armand Călinescu a rostit un frumos discurs ocupându-se în speșie de primejdia comunismului și arătând că dacă aceasta va deveni amenințătoare cândva, atunci cea mai puternică stavilă o va constitui partidul național-țărănesc. În continuare dl. Călinescu a declarat că Epoca dlui Ion Mihalache a sosit și că Regele nu are și nu va avea un sfetnic mai credincios decât pe dl. președinte Mihalache. Dsa a încheiat spunând: Aștept clipa în care M. S. Regele, în concordanță cu aspirațiile națiunii va aduce la cârmă partidul național-țărănesc și pe dl. Ion Mihalache.

Deasemenea a rostit cuvântare dl. prof. Ion Răducanu, rectorul Academiei Comerciale din București și fost ministru.

Discursul dlui ION MIHALACHE.

Primit cu entuziaste aplauze și urale dl. președinte Ion Mihalache a spus între altele următoarele:

„Am fost de multe ori îndemnat să vorbesc. Voiu vorbi cu orice risc, fiindcă am datorie de a păstra curat obrazul meu și al dv.

Nu primesc lecțiuni de naționalism și patriotism dela nimeni decât dela dv. Cine mă amenință pe mine cu asasinat, chier în ziua în care a fost ucis Stelescu, și îmi dă lecții de naționalism prin gazeta lui, a fost eliminat de mine din partid pentru incorectitudine. Noi suntem stăpâni și stăm la datone.

Ori vom cădea: dar vom cădea cu onoare, ori vom conduce partidul la biruință.

Se caută Executori în rândurile copiilor de țărani rătași de naționalism alimentat din Germania.”

Președintele partidului arată apoi atitudinea condamnată a guvernului în ceea ce privește amenințarea cu moartea a fruntașilor național-țărăniși.

Când guvernul nu este în stare să garanteze integritatea fizică a o-

Poporul dela țară repugnă comunizarea proprietății și dictatura ori de unde ar veni ea.

ION MIHALACHE.

ABONAMENTE:

pe 3 luni . . . . . 30 lei — pe 6 luni . . . . . 60 lei
pe 1 an . . . . . 120 lei pentru Inst. și Azi. 500 lei
Pentru jurnali 50 lei pe anul întreg.
Exemplari 3 lei.

Exemplari 3 lei.

mului și a ajuns pe ultima treaptă e neruginării și trăim epoca asasinatelor, mă întreb:

Ce păzește Patriarhul Sf. Sinod, ministrul școlilor când sub stăpânirea aceasta asasinatul pornește dela preoți, elevi și studenți?

Repet, nu primesc și nu voiu primi lecții de naționalism și de patriotism decât dela dv., dela aceia în mijlocul cărora m'əm născut. Aici în Muscel poți vedea naționalismul adevărat. Seva pământului românesc, care în judecata noastră se confundă cu pământul țărănesc, se găsește aici pentru că aici românismul înseamnă țărănism, în județ, neexistând minoritari iar orașul fiind pe trei sferturi țărănesc. Situația politică se prezintă azi astfel: Suntem, în afară, în ajunul unui război european în care beligeranții vor fi Germania și Rusia, iar câmpul de luptă, România, înăuntru se caută un țap ispășitor: partidul național-țărănesc. Profesorii războiului sunt clasa dominantă care ne numește pe noi comunisti. Vom avea deci în afară război mondial, iar în țară război civil. Speranțe? În afară doar dacă Franța, Italia și Anglia merg cot la cot vor putea lua poziție contra războiului, iar înăuntru forța de reacțiune a țării este țărănimea încadrată de cărturari și liber profesioniști, rămași în echilibrul lor mintal și în înțelepciunea Suveranului, (Aplauze).

Războiul bate la porți.

O țară mare și amică ne-a prevenit că suntem la un pas de războiul dintre ruși și germani. Eu deciar că subscriu întocmai formula: oricine garantează, holarele României și pe acelea ale aliașilor noștri, este aliatul nostru de drept. Mai deciar însă că este în interesul țării să trăiască în relații bune cu un popor de 170 milioane suflete, dar că acel popor nu poate să se amestece în treburile noastre interne, în care avem deplină suveranitate, netolerând propaganda altui stat.

Nu putem părăsi frontul antirevizionist pentru a trece în lagărul acelor state ai căror jintă este sfărâmarea tratatelor și prin sfărâmarea lor sfărâmarea frontierelor. Problema ce ni se pune nouă astăzi este înțelegerea economică dunăreană care

nu mai poate fi acum urmărită decât în înțelegere cu Italia și Germania.

LIBERALII AU SABOTAT INZESTRAREA ARMATEI.

Gvernul național-țărănesc a fost singurul, care a făcut o comandă serioasă de armament, dar aceasta a fost sabotată de oligarhia incapabilă și păcătoasă. — Justiția ne-a făcut dreptate.

După ce comenzile ani de zile, au fost oprite de guvernul liberal, același guvern a încheiat un nou contract însă în condiții oneroase. Totul n'a fost decât o minciună, pentru a înlătura din calea vieții politice par-

tidul național-țărănesc.

În aceste împrejurări — continuă dl. Mihalache, mai poate oare cutreza guvernul să solicite încrederea Suveranului? Pe răspunderea cui? Iată întrebarea istorică a ceasului de azi. Partidului pe care îl conduc îi spun: La datorie, gata de jertfă pentru România nouă, pentru România tranșelor, pentru România țărănilor, care va fi România muncii, ordinii și civilizației. (Urale).

Adunarea a luat sfârșit la orele 4 p. m. după care a urmat un banchet.

Seara frunții au părăsit orașul plecând spre Capitală.

Trista situație a administ. comunale.

Un exemplu din plasa Hunedoara.

Dăm aici mai jos o scrisoare foarte interesantă pe care am primit-o la Redacție din comuna Boj dela Hunedoara.

DOMNULE DIRECTOR!

Cetind ziarul D-Voastră „Solia” dela apariție și până de prezent, am găsit înșirate în paginile și cuprinsul lui numai articole foarte serioase și cari m'au legat sufletește de acest ziar, fiind că și eu sunt un român dintre aceia care simte românește și tocmai acest fapt ma determinat a Vă aviza căci și pe viitor cu deosebire plăcere cetesc acest ziar.

În ultimele două numere ale ziarului găsesc înșirată „Situația contribuabililor din Blăjeni” de colaboratorul Dv. Ilean Petrescu-Plaiu favorizator Blăjeni-Plaiu. Aceste articole au izbucnit ca un Vulcan în sufletul meu, văzând ca și în alte părți ale Județului nostru poporul este jupuit de carne — căci pielea i-sa luat de-a — ca și în plasa noastră Hunedoara.

Deci acum Vă rog Domnule Director dați-mi voie să Vă dau și eu aci o mică notă informativă de ceea ce se petrece în regiunea noastră și din care, dacă Veți binevoi să scoateți un articol pe care să-l înșirați în paginile ziarului Dv. pentru a vedea și frații noștri „Moșii” dela Blăjeni că și în părțile acestora suferă poporul, ca și ei sărmani de acolo.

O mică descriere: Domnule Director comuna noastră e comună săracă și suntem asociați în care la notariatul Răcăștia Plasa Hunedoara iar ca notar avem pe liberalul Vica Iacob care ne juoie mai rău ca cei dela Blăjeni — deoarece fiind omul partidului are cine să-l apere. Dar dl. de mai sus are și un dosar destul de grosolan la Parchetul Tribunalului Hunedoara Sub Nr. 1621/1935 pentru însușire de bani în mod ilegal, falșuri și delapidări de bani publici, care bani erau proveniți din contribuțiunile noastre. Apoi tot dl. de mai sus are un dosar și la Prefectura Județului Hunedoara dar mai strajnic unde sunt o groază de neregulii constatate cu ocazia unei anchete, în toamna anului trecut și ne miră faptul că până astăzi au rămas fără nici un rezultat constatările făcute, deși sunt vre-o 12 la număr, dintre care una e ca dl. notar când era la notariatul Govârdia sa înscris pe sine însuși în listele de naționalitate a acelei comune în chip și mod ilegal, apoi și-a eliberat un certificat de naționalitate referitor la persoana

sa pe care la depus la Casierul său personal care se află la Prefectura. Toate acestea fapte le-a recunoscut susnumitul și nime nu ia nici o măsură contra sa, sau cel puțin să i-se tragă atenția ca poate astfel pe viitor ar luceta cu operie sale. Însă el bine vede că autoritățile superioare îl apără și-l sprijinesc de aceea cu și mai multă putere ne juoie și nu se găsește nimeni care să ne apere, ear noi muncim prin Uzinele Hunedoara și pe unde putem găsi lucru ca-să câștigăm un ban pe care-l dăm la întreținerea comunei și notariatului, dar nu ajung acolo căci dl. notar Vinca l-i folosește pentru el, ear atunci când sa găsit un om cu suflet de au descoperit fraudele lui autoritățile superioare mușamalizeaza chestiunea, încurajându-l prin aceasta pe numitul notar la fraude și mai mari și așa doar de ochii lumii i-sau format dosare, cari astăzi zac în arhivele Prefecturii și Parchetului de Hunedoara aproape un an de zile fără să mai se uite cineva peste ele, iar noi? noi suferim mereu și strigătele noastre nu se aud de către autoritățile superioare.

Dar încă cu ne-am pierdut credința căci mai cu-ând sau mai târziu va apare și pentru noi ziua mântuirii pe care de mult așteptăm. Să vedem la notariatul nostru un notar cu suflet de român nu cum e dl. Vinca pe care l-am găsit în biroul Oficiului notariat vorbind ungurește cu preotul și cantorul bisericii reformate din loc, precum și cu alți locuitori unguri din aceasta comună, ear la sărbători naționale nu vre să arboreze drapelul trei culori românesc — la oficiul notariat — pentru ca să nu se supere pe el unguri din aceea comună. Acestea sunt funcționarii noștri români dela țară. Noi zicem că, pe viitor dacă dl. notar Vinca vrea să vorbească ungurește cu preotul, cantorul și alți locuitori din Răcăștia, să meargă împreună cu cei înșirați mai sus la Pesta și acolo să vorbească ungurește dar nu aci în oficiile Statului Român.

Căci dacă s'ar scula din mormonții cei opt sute de mii de martiri ai neamului românesc, cari și-au jertfit viața pe câmpul de onoare, pentru a întâmpla visul strămoșilor noștri din secolele trecute desigur li'ar înfrânge inimele de durere și ar muri de nou, când ar vedea și auzi că funcționarii români în Oficiile Publice, vorbesc cu drag și pasiune limba maghiară, e-

x-emplu dl. notar Vinca din Răcăștia, care e mai mult maghiar, decât român. Greșala mare e autorităților superioare că țin un asemenea element într'o comuna minoritară, care în loc de arăspândi printre acești maghiari spiritul românismului, el îl maghiarizeze și pe cei câțiva români ce se mai găsesc răspândiți printre acești dușmani ai neamului românesc.

Acum vreau să amintesc încă o ultimă operă a susnumitului notar Ca ocazia votării bugetului de către consiliul comunal pe anul 1936—37 la comuna noastră Boj. dumniișorul notărilor, așa de mult încrezut în puterea sa, la articolul — paușal de călătorie notarului — și-a înscris în buget fără ea să-i voteze consiliul comunal o sumă cu mult mai mare decât ia fost cea de anul trecut, deși consiliul comunal susține că ei nu i-a votat decât numai suma care a avut anul trecut, totuși el fiind mai mare și mai tare și-a înscris în buget o sumă care-l face un paușal de călătorie de 3500 lei lunar, dacă dintre consilieri comunali îndrăznește sa întrebare vre unul de ce a înscris atâta la paușal el răspunde ca, atâta ia fixat Prefectura. Dar noi știm cu toți că Prefectura Județului a comunicat tuturor autorități or subalterne cu Ord.

Nr. 11320—1936, telegrama Ministerului de Interne, prin care interzice cu desăvârșire ca funcționari de orice categorie — referindu-se chiar și la notari — nu pot avea dela comune o indemnizație lunară, mai mare de 2000 două mii lei, adeca aceasta e sama maximă ce ar putea fi înscrisă în bugetele comunelor. Însă noi mai știm că dl. Prefect comunică acestea ordine cu subalterni D sale, dar nu știm dacă-i controlează ca ei să execute acestea ordine întocmai. Dl. Prefect iscalește Deciziunile de aprobarea bugetelor comunale, dar poate nu controleaza dacă acestea bugete sunt întocmite în conformitate cu ordinele superioare date și comunicate chiar de D-sa. Prin aceasta am dori ca Dl. Prefect să controleze riguros întoimirea bugetelor comunale și să nu lase notari ca să ne logreueze cu aruncuri pe care nu le putem plăti și care aruncuri sunt mai mult pentru paușalul de călătorie notarului care are leafa dela stat și-i mai trebuie și paușal 3500 dela comună nu se mulțumește cu 2000 cât ia fixat Onor. Ministerul de Interne, care a judecat destul de bine când a fixat aceea sumă.

Boj, 20 Iulie 1936.

MUNTEAN IOAN

(Urmare). Fanariotism. de Peica Andronic.

2. Au mai uitat că leafa nu este și n'a fost niciodată, echivalentul serviciului făcut, ea nu variază după capacitatea de muncă depusă de funcționar, ci este calculată mai mult ca să dea funcționarului posibilitatea de-ași susține cu demnitate o situație socială, conformă cu rangul ce ocupă.

Dacă aceasta e realitatea, im. vine iarăși să mă întreb: care-i justificarea impositului?

Să bucură funcționăria de-un favor și concesione prea mare și nejustificată, prin faptul că poază un carnet de circulație cu reducere pe C. F. R.? Răspund cu un nu categoric, fiindcă salariul nu echivalează cu munca nu echivalează cu munca prestată și ca atare beneficiul ce rezultă din posesia carnetului, e ceva prea mic, care să compenseze privațiunea din salariu. Aceasta-i însă o boală cronică a liberalilor de înfînța și majora impozite, de-a creia funcții parazitare și indesezabile, în care să-și plaseze clientela, pe care desigur, ca s'o poată plăti, trebuie să recurgă sau la înfînțări sau la majorări de impozite.

Când stai și te gândești însă, la modul cum se încasează impozitele, precum și la plătirea lor, ai impresia că urăști la pua fanariotism. Când se plătește: vieritul, vacarițul, supăritul ect. și bietul Român era bătut până la sânge pentru plata lor.

Pentru ce atâtea impozite? De ce nu unul și bun? Plătești global, urmează agricol. Plătești agricolul, urmează cel pe clădiri, după aceea cel pe carnete și câte altele, care se vor mai înfînța.

Pentru ce acest haos financiar, care încurcă lumea năcăjită și umilită?

Ce-ți da cu o mână, îți ia cu două, ceea ce n'ar fi lucru greu, dacă vei vedea să se sfârșește odată, dar în situația de azi, când numai de privațiuni te lovești, trebuie să-i ridici glasul și să strigi că-i destul și cupșul s'apropie de os. Ne mai trebuiesc

și drumuri moderne, susținute din spinarea funcționarului, par'că până acum nu s'a plătit imposit pentru drumuri și totuși când făcea-i un drum cât de mic, cu bicicleta sau ori-ce alt vehicul, numai de hopuri te isbea-i și de șanțuri necurățate.

Mai puține impozite și mai încet cu modernizările, de care nației nu-i arde astăzi, până e la ordinea zilei înarmarea țării, mai multă pricepere și gospodărie în administrarea și chesuirea banului public, care de-un timp încoace a început să fie risipit fără folos.

Aceasta-i trebuie Țării, nu modernizări!

Peica Andronic.

Avem cea mai bogată recoltă de grâu din ultimii 10 ani.

Producția de grâu de anul acesta este cea mai mare din ultimii 10 ani. Cu toate că suprafața e mai mică, totuși datorită condițiilor favorabile, producția de hectare e mai mare. Și porumbul se prezintă minunat. Ploile din ultimele zile au fost generoase și au consolidat recolta. Exportul a crescut considerabil. Datorită faptului că seceta, care a bătut cele două Americi, a nimicit întreaga recoltă și a făcut să dispară concurența americană, posibilitățile de valorificare ale recoltei românești sunt excelente.

Din rapoartele sosite la Ministerul de Agricultură rezultă că recolta viilor din anul acesta va fi normală, dat fiind că timpul a fost excelent și mană nu s'a produs în cantități prea mare.

Dacă la acestea toate nu ar fi introdus liberală regimul nou de valorificare, lumea ar putea fi mulțumită, numai că regulile liberale cu vânzarea și măcinatul îngreunează starea populațiunii și a consumatorilor.

S'a interzis elevilor de școală să facă politică.

Importanța decizie dată de ministerul instrucțiunii

D. ministru dr. Angelescu a semnat următoarea decizie:

„Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii, Cultelor și Arteslor;

Având în vedere că turburările din alte țări au avut din nefericire repercursiuni și în Țara noastră, mai ales în rândurile tineretului școlar, și că, în ultimul timp, s'au găsit elevi din învățământul secundar, public și particular, înregistrați în partide, grupări sau asociațiuni cu caracter politic, luând parte la tot soiul de manifestațiuni publice sau clandestine, în detrimentul învățării și a disciplinei școlare;

Având în vedere că într'un Stat legal, bazat pe ideea de drept nu se poate recunoaște tineretului școlar vre-un rol politic, acest tineret având în timpul școlarității greua sarcină de a se pregăti pentru viața publică în scopul de a deveni vrednici cetățeni, considerând că, orice abatere a tineretului din calea sa normală, are repercursiuni dezastruoase atât în prezent cât mai ales pentru viitorul acestui neam;

DECIDEM:

Art. I.— Se interzice cu desăvârșire elevilor din învățământul secundar, toate gradele și categoriile, de a face parte din vreun partid, grupare sau asociațiune cu caracter politic, sau de a lua parte la vreo manifestațiune cu asemenea caracter;

Art. II.— Acei elevi cari vor contraveni dispozițiunilor de mai sus, vor fi eliminați pentru totdeauna din școlile publice sau particulare și fără drept de a trece examene la particular;

Art. III.— Directorii școlilor secundare de orice categorie sunt obligați să supravegheze de aproape aplicarea dispozițiunilor art. I. de mai sus și a comunica imediat ministerului orice abatere;

Art. IV.— Directorii, în a căror școală se vor găsi elevi contravenind dispozițiunilor de mai sus și cari nu vor lua măsurile necesare, în conformitate cu dispozițiunile prezentei decizii, vor fi îndepărtați din direcție.

Art. V.— și ultimul. Domnii Directori ai învățământului Secundar, Normal, Profesional și Particular sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

Data azi 28 Iulie 1936.

lumești, de grilele făcătoare de păcate. Și să-și răcorească sufletul la izvorul lui Isus. În loc să audă adevăr, iubire, glas de tîmbită adevărată, aud urz, zavistie și sîrbă!

Iată — deci — preot glăsuind contra „aproapelui”; Iată altarul unei biserici în rezonanța faptelor lumești; Iată preot bîgînd vîrjă între semenii lui; Iată adevărații conducători spirituali

ai blîndului nostru popor, învrăjbindu-l.

Zile negre s'au abătut asupra acestui popor. Nespălații timpul glăsuiesc și în sfînta biserică, vrajba cea distrugătoare de oameni.

Oare nu vor veni timpuri de îndreptare? Oare, nu vor veni timpurile care să palmuiască pe bîrbitor?

Lunoiul de-jos 20 Iulie 1936.

Sentința în procesul dela Cotroceni.

Însfîrșit la Secția patra a Tribunalului Ilfov s'a dat Vinerii trecută la ora 11.45 sentința în procesul nenorocirii dela Cotroceni. Completul prezidat de d. Horia Bogdan, asistat de judecătorii Panaitescu și Stambulescu, procuror fiind d. Benedict Sionescu, a dat următoarea sentință: Vasile Vasilescu și arhitectii Bolomey și Barcuși condamnați la câte un an închisoare, I. Blumenfeld, Marin Druța și Cosianu condamnați la câte un an și jumătate închisoare, Vasile Ionescu, condamnat la șase luni închisoare, Cacip la opt luni închisoare, Dobrin la cinci luni închisoare, iar Pompei a fost achitat. Primăria, în solidar cu inculpații, a fost obligată să plătească suma de 30 milioane despăgubiri.

Tribunalul de Ilfov a obligat pe inculpații condamnați în procesul nenorocirii dela Cotroceni să plătească solidar cu municipiul București despăgubiri în valoare de lei 22.018.000 din cele 830 milioane cerute de partea civilă. S'au acordat despăgubiri numai la 352 părți din cele peste o mie cerute. Cererea privind responsabilitatea ministerului de interne și a primarului Donescu a fost respinsă. Toți condamnații au făcut apel.

Dăm câteva despăgubiri acordate: Ecaterina Zamfirescu, văduva căpitanului Zamfirescu mort 2 milioane 500 lei, adică două milioane și jumătate, Victoria Gavriloiu 2 milioane, Fredy Eissenbeiser un milion, Ion Opran 3 sute mii lei, Gh. Boster 5 sute mii lei, etc. etc.

Liberalii vreau să se țină cu forța la putere.

— În decurs de o lună de zile vom începe atacul general în contra guvernului Tătărescu. —

Deși guvernul liberal al D-lui Tătărescu face o politică internă care ne îndepărtează de statele cu cari suntem în prietenie, și de acele state cari garantează granițele țării, — deși guvernul liberal incurajază mișcările de dreapta, — acelea în contra libertăților poporului, — și cari sunt pe placul lui Hitler, — și deși a venit acasă dl Titulescu și o avertizat guvernul, totuși ei vreau să se țină la putere.

Dl Titulescu și-a dat chiar demisia din postul său crezând că astfel liberalii își vor trage pe seamă și vor trage consecințele. Apoi l-au im-

păcat pe dl Titulescu spunându-i că toate acestea le-a făcut dl Inuleț ministrul de interne și că drept pedepsă îl vor alunga pe acesta din minister.

Vedem însă că numai așa au zis și n'au făcut căci dl Inuleț n'a plecat din postul său și că ei vreau să se mențină cu forța la putere.

Deaceia noi peste o lună de zile vom începe din nou atacul în contra guvernului liberal și nu ne vom opri pînă nu vom doborî acest guvern care voiește să îndrume populația țării pe căi rătăcite.

Germania și Polonia

au recunoscut anexarea Abisiniei.

Un nou fapt a exprimat de curând înțelegerea dintre Germania și Italia. D. von Hassel, ambasadorul Germaniei, s'a dus de dimineață la palatul Chigi, unde a fost primit de contele Seano, noul ministru al afacerilor străine, căruia i-a comunicat hotărîrea luată de guvernul Reichului de a suprima legația germană din Addis-Abeba și de-a o înlocui cu un consulat.

Contele Ciano a luat act de această rezoluție și a mulțumit d-lui von Hassel pentru comunicare.

Hotărîrea guvernului din Berlin echivalează cu recunoașterea de că-

tre Germania, a imperiului italian din Etopia. Vestea a stîrnit o vie satisfacție în cercurile politice. Vestea aceasta e considerată ca fixînd limita atînsă de buna înțelegere care se desfășoară între cele două țări.

Toate aceste evenimente pare să lase rece pe liberali și pe dl Tătărescu. Ei pare că nu se interesează că țara noastră, nu-i consolidează situația internațională ci dimpotrivă se tot slăbește, iar alte țări își tot înteresc pretențiile și mai încearcă să fure și dela noi câte o țară care ar trebui să ne fie prietenă.

In fața unui altar!

Trăim zilele cele mai grele din viața acestui popor. Trăim zile în care adevărul și dreptatea — la fiecare răspîntie de drum — sunt negate, sunt băjocorite.

Oameni chemați și nechemăți vin să vindece răul, propoveduînd fiecare după cum îi dictează și-i reclamă interesele. Azi școala și biserică sunt în funcție de interese.

Conștiințe nu sunt; oameni de sacrificiu pentru binele obștesc nu mai există.

Ceeace este mai dureros astăzi, este că și cei care sunt chemați să conducă poporul se vînd, își vînd sufletul intereselor, lăsînd la o parte chemarea.

În căte o sfîntă Duminecă, în fața sfîntului Altar, îți este dat să auzi glasuri vorbind în deșert. În loc să ascuți predică lui Isus, ascuți discursuri politice, Cazul din com. Luncoiul-de-jos — acest județ — și iată-l; Într'o Duminecă, marele liberal? — zice el — și om de mare ispravă, preotul Alexandru Fugăță jinea

o predică în felul următor: „Frați creștini, știți cu toții că în țara noastră lucrurile s'au schimbat mult de tot. Oamenii noștri de stat ne-au vîndut țara. În special partidul Național țărănesc de sub conducerea dlor Maniu și Mihalache, care s'au unit cu ungurii și jidanii. În acest partid nu mai e nimic românesc, totul e străin; totul e iudovit. Roata de axi nu mai este roata cea adevărată de pe vremuri. Astăzi e a străinilor. Deci acestul partid să nu-i mai dați votul niciodată să nu mai votați cu roata, să votați cu dnii Vaida și Vlad”.

Și era o sfîntă Duminecă lăsată de D-zeu, nu pentru ceruri politice, nu pentru uri personale, ci pentru reculegere sufletească, pentru recreația sufletului. Fișere creștin venise la biserică, nu ca să asculte discursuri politice, otravă și ură lumească. Venise fiecare să guste din trupul și să asculte sfaturile lui Isus.

Între cei patru pereți ai sfîntului lăcaș, veniseră credincioșii ca să se despartă un ceas s'au două de cele

Germania a dat mîna cu Austria.

Între dl von Papen, ministrul Germaniei în Austria și între dl Schusnigg, cancelarul Austriei s'a încheiat o înțelegere care apropie mult pe Germania de Austria. Prin această înțelegere, Austria recunoaște partidul hitlerist austriac ca partid legitim și se obligă să înceteze prigoana împotriva membrilor acestui partid. În schimb Germania se obligă să nu mai facă propagandă hitleristă în Austria. Amîndouă guvernele vor căuta să stabilească legături sufletești cât mai trainice între poporul german și austriac cari sunt de acelaș neam și sânge.

Vestea acestei înțelegeri austro-germane s'a răspîndit deodată și a stîrnit mare valvă în toată lumea diplomatică. Se crede că Germania a făcut pace cu Austria pentru că Hitler să poată lupta mai liber pentru căștigarea orașului liber Danzig locuit aproape numai de germani.

Se crede însă că aci ar fi lucrat și mîna lui Mussolini care se arată tare bucuros de apropierea austro-germană. Se spune chiar, că între

Mussolini și Hitler ar fi o înțelegere tainică. Aceasta se deduce și de acolo că Mussolini nu vrea să meargă la conferința statelor locarniene dela Bruxelles dacă nu va fi invitată și Germania.

Se pare că Mussolini nu vrea s'o ierte pe Anglia de vina sancțiunilor și acum drept răsbunare intră în apele lui Hitler. Se va vedea.

Pregătirea alegerilor comunale și județene.

În vederea pregătirii alegerilor comunale și județene — care după toate probabilitățile vor fi fixate pentru luna Septembrie — Ministerul de interne a trimis o adresă Ministerului de Justiție cu privire la modul în care urmează să se alcătuiască listele electorale definitive, să se facă împărțirea carnetelor de alegători, cari sunt permanente.

Pentru înlăturarea abuzurilor s'a prevăzut ca împărțirea acestor carnetete să se facă prin judecătorii.

Carnetele vor fi după un tip uniform pentru întreaga țară.

Vom trăi și vom vedea, „cîntea” liberală, în care noi nu credem.

ȘTIRI.

D. TITULESCU A CUMPARAT DELA LONDRA O SERIE DE DOCUMENTE ISTORICE PENTRU ACADEMIA ROMÂNĂ. D. dr. Gaster rabinul șef al Londrei este originar din România, anume din județul Sighet. Mare colecționar de documente dl dr. Gaster era proprietarul a 230 de documente istorice, adunate pe vremuri de Mihail Eminescu. Colecția aceasta a fost cumpărată de d. N. Titulescu, și pusă la dispoziția Academiei Române.

REZULTATUL BACALAUREATULUI. La examenul de bacalaureat (absolvarea liceului) s'au prezentat la toate comisiile din țară 4789 candidați și candidate, din cari au reușit 2428, adică 51 din o sută.

ALEGERILE la Camerele agricole se vor ține neapărat în ziua de 12 August 1936 Ministerul Agriculturii a trimis o nouă circulară prefecturilor celor 32 județe — pe cari le-am publicat și noi în foaia de la 12 Iulie 1936 — atrăgându-le atenția, că aceste alegeri trebuie să se țină la ziua numită.

TRUPELE TURCEȘTI AU REOCUPAT DARDANELELE ȘI BOSFORUL. Strămtorile Dardanelor și Bosforului au fost reocupate de trupele turcești. Unitățile cari au procedat la ocuparea punctelor strategice ale Strămtorilor sunt venite din Anatolia.

BACALAUREATUL COMERCIAL. Prin noua lege de organizare a învățământului comercial s'a înființat bacalaureatul comercial. Întrucât noua lege a învățământului comercial se aplică începând de la 1 Septembrie 1936, actuații absolvenți ai școlilor comerciale superioare se bucură de drepturi câștigate și în consecință sunt dispensați de a da bacalaureatul comercial. Toți absolvenții acestor școli după data de 1 Septembrie 1936 nu se vor mai putea înscrie în învățământul superior respectiv decât dacă vor obține diploma de bacalaureat comercial.

GRÂUL ROMÂNESC E CERUT PRETUTINDENI. Comitetul central al oficiului de valorificare a grâului, întrunit aseară în localul Uniunii Camerelor de Agricultură, s'a ocupat printre alte chestiuni curente și de numeroase cereri pentru aprobări de export. Mariile case de export au cerut autorizații pentru exportul a 50 mii vagoane grâu pentru Anglia, Olanda, Belgia, Elveția, Franța precum și pentru alte state cu care nu avem convenții de clearing. Deasemeni s'a cerut autorizații de export de grâu furajer pentru Elveția, Anglia și țările scandinave.

12 EXCURSIONIȘTI TAIATI DE TREN; ALȚI 18 GRAV RANIȚI. O groaznică nenorocire s'a întâmplat Marți noaptea în Secureni-Basarabia. Un tren de persoane a dat peste un grup de 100 excursioniști, care așteptau legătura pe Vatra Dornei. Din cauza întunecului din gară au fost omorâți 12 persoane și rănite grav 18. Alte 15 sunt mai ușor rănite. S'au operat mai multe arestări.

PORUMBEI CĂLĂTORI. Se știe că porumbeii se pot folosi ca poștași, ducând scrisori dintr'un loc în altul. Pentru slujba pe care ei o pot face sunt învățați anume. Săptămâna trecută au fost aduși din Cehoslovacia 1300 de porumbei călători. Duminică dimineața, ei au fost lăsați liberi și au pornit cu toții spre Capitala țării de unde au fost aduși. Au făcut până acolo o mie și o sută de km.

ECHIPAJUL ÎNSĂRCINAT CU BUCĂTĂRIA, pe marele transatlantic francez „La Normandie” numără 6 pitviceri, 114 bucătari, 73 ajutori bucătari, 10 brutari, 623 chelneri. Vasul este aprovizionat cu 42.009 sticle de vin și liqur, 20.000 sticle de bere, 7.000 de găini, 16 tone de carne și 57.000 farfurii, cești și pahare. Asta în fiecare călătorie.

POPULAȚIA GLOBULUI e azi de aproape două miliarde, repartizată astfel: Asia, 800 milioane; Europa 600 milioane, America 200 milioane, Africa 150 milioane și Australia abia 7 milioane. În 1910, populația globului era de un miliard și șase sute de milioane. Deci războiul mondial n'a avut nicio influență asupra creșterii populației depe glob!

CIORAPI DE MĂTASE. Pentru fabricarea unui ciorap trebuiesc 5000 de metri de fir de mătase, cu alte cuvinte 10 km. pentru o pereche. Viermelui de mătase îi trebuie în medie 3 zile spre a țese gogoșa lui care ouată gata, măsoară 350 până la 500 de metri, 25 de gogoși sunt necesare pînă în urmăre pentru o pereche de ciorapi.

ANUL ACESTA VA FI MARE RECOLTĂ. Dl. ministru Sasu s'a dus la M. Sa Regele și i-a raportat că în toată țara este o așa de mare recoltă încât întrece pe toți anii din urmă. Numai de ne-ar feri Dumnezeu de grindină și furtună.

O ÎNTÂMPLARE TRISTĂ LA GRANITA DINTRE UNGARIA ȘI JUGOSLAVIA. O fetiță care păzea mai mulți curcani pe teritoriul jugoslav, la granița dintre Jugoslavia și Ungaria, în apropiere de localitatea Horgos, a trecut după un curcan care trecuse pe teritoriul ungar. Un grănicer ungar a strigat-o să stea pe loc, dar fata a fugit pe teritoriul sârbesc. Grănicerul a tras un foc de armă, rănind-o grav. S'a dus apoi spre fetiță, dar aplecându-se să vadă dacă a murit — arma s'a descărcat, omorându-i și pe el pe loc. Fetita a murit și ea în brațele grănicerului mort.

2000 PERSOANE MOARTE DIN CAUZA CALDURILOR ÎN AMERICA. De pe urma valului de căldură care pârjolește de 11 zile în statele federale au pierit 1582 de persoane. Pagubele pricinuite recoltelor și fermelor au ajuns la un miliard de dolar. La Michigan și Detroit, insuflările medico-legale sunt pline de cadavre. După o statistică provizorie numărul persoanelor care au pierit de pe urma valului de căldură se ridică la 2000.

Cassa de păstrare S. A. din Orăștie.

Sediul Orăștie jud. Huned. Piața Reg. Maria Nr. 18.

Inscris în Registrul soc. bancare la 13 Aug. 1935 sub Nr. 1.

Bilanț semestrial per 30 Iunie 1936.

Activ. Cassa numerar efectiv, 62 mii 893; Portofoliu de titluri: Titluri românești, efecte publice (val. nom. 12.000) 6.592; Titluri străine (val. nom. 53.800) 38.338; Portofoliul de scont pătibil în țară: cambii fără garanție 1.447.340; cambii procesuate 67.230; cambii garantate cu ipotecă 200.737; Debitori din țară garantate cu ipotecă 1.219; Debitori beneficiind de legea lichidării datoriiilor din 7. April 1934 (cotă rămasă): Debitori agrare 3.292 mii 713; Debitori procesuate 81.247; Debitori urbane 710 036; Pierdere rezultând din aplicarea legii lichidării datoriiilor 19 338; Imobile: Necesare comerțului propriu și pentru funcționari 530.053; Alte imobile, 445.000; Mobilier 1.000; Conturi diverse, 147 mii 699; Cheltuieli de administrație, salarii și indemnizații 101.850; Diverse, 22.079; Impozite și taxe 21.909; Total 7.197.273 Lei.

Conturi de ordine: Activ. Cauțiuni statutare 390.000; Debitori pentru scrisori de garanție date de bancă în țară 40.000; Efecte spre încasare 26.570; Total 456.570 Lei.

Pasiv. Capital social 2.000.000; Fond de rezervă, rezervă legală 817 mii 504; Fond pentru creanță dubioasă 334.200; Fond de penze 567 mii 521; Depuneri spre fructificare din țară pe termen 3.146.937; Dividende neridicate 19 697; Conturi diverse, 23 398; Conturi tranzitori 63 de mii 872; Dobânzi încasate 197.267; Venitul imobilelor 23.383; Beneficii diverse, 3.494; Total 7.197.273 Lei.

Conturi de ordine. Pasiv. Depoziții de cauțiuni statutare 390.000; Creditori pentru scrisori de garanție date de bancă în țară 40.000; Remitenți de efecte spre încasare 26.570; Total 456.570 Lei.

DIRECȚIUNEA

și COMIT. de SUPRAVEGHERE

Premiu pentru cei mai harnici strângători de abonamente

Toți aceia cari vor strânge, pe seama gazetei noastre „SOLIA” 5 abonați plătiți, va primi gazeta noastră în mod absolut gratuit.

În curând gazeta noastră va face și alte premii pentru cei mai harnici strângători de abonamente.

Una casă de fier mică de vânzare.

Adresa la administrația ziarului.

Moară de vânzare

o moară nouă țărănească

Vând din mână liberă, fără nici o greutate: cu toate aranjamentele și accesoriile aparținătoare, ce funcționează în perfectă ordine, având vechimea de 1 an. Moara are 2 petrii, cu 2 site, mânăta cu motor-electric, putere 25 cai, situată lângă imediata apropiere a gării cu cale-ferată, drum de țară, aflătoare în o mare-comună-fruntașe cu jur bogat, unde zilnic sosesc alimente de măcinat până la 1 vagon și cu bun viitor. Moara se vinde din chestiuni familiare cu cel mai favorabil-preț-de-ocazie, care moară a costat peste 600 mii Lei în numerar. Reflectanții serioși, ce dispun de suma 300 mii Lei, să se adreseze de urgență Redacției ziarului „SOLIA” la Orăștie, trimițând o marcă-postală de unde primiți datele necesare asupra morii.

Faceți reclame în „SOLIA”.

Cetiți numai „SOLIA”